

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 37T/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124010393
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Šatková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124010393.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

37T/21/2024

10

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Janou Šatkovou, v trestnej veci proti obžalovanému A. A., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) v Trestného zákona, s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e), písmeno f) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní v Nitre dňa 21.06.2024 takto

rozhodol:

37T/21/2024

2

Obžalovaný

A. A., narodený XX.XX.XXXX v Nitre, trvale bytom B., adresa pobytu bez prihlásenia a na doručovanie písomnosti u matky C. A., D. XX, B., aktuálne od 09.05 hod. dňa 16.10.2023 vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra, Cintorínska 3, Priečinok 25/D, 950 50 B.,

sa uznáva za vinného, že:

približne od dňa 09.06.2023, po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, do dňa 08.10.2023 približne do času 09:00 hod. v byte svojej matky na adrese D. XXX/XX, B. - E., sa vyhrážal svojej matke poškodenej osobe C. A., dátum narodenia XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, B. - E., ktorá je zdravotne ťažko postihnutá osoba, tak, že dňa 09.06.2023, krátko po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, matke po príchode do jej bytu na adrese jej trvalého pobytu, v ktorom po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody býval s jej súhlasom, začal vulgárne nadávať, že je „špina, suka, kurva, piča“, že ju dopichá a podobne, a takto konal sporadicky až do dňa 08.10.2023, kedy v čase okolo 09:00 hod. v byte poškodenej osoby na adrese B. - E., D. XXX/XX, jej opäť vulgárne nadával, že je „suka, piča“, potom sa jej začal vyhrážať slovami „zabijem ťa a črevá ti porozhadzujem po kuchyni, lebku ti rozdrvím, sánku ti roztrhnem, zničím ťa, dám ťa na psychiatriu“, a medzitým ako jej nadával a vyhrážal sa, udrel poškodenú osobu C. A. do pleca, do chrbta a sotil ju, následkom čoho spadla na posteľ, pričom neutrpela žiadne zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrenie, čím svojím konaním vzbudil u poškodenej osoby C. A., dátum narodenia XX.XX.XXXX, trvale bytom B. - E., D. XXX/XX, dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, následkom čoho poškodená osoba C. A. ušla dňa 8.10.2023 zo svojho bytu preč k susede a potom k svojej sestre, nakoľko sa bála o svoj život, a to že svoje vyhrážky obžalovaný splní,

teda:

inému sa vyhrážal smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, a spáchal taký čin na chránenej osobe,

tým spáchal:

prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), e), f) Trestného zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á :

Podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona, nezistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona, zistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m) Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 4 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

37T/21/2024

8

Na základe obžaloby Okresnej prokuratúry Nitra, sp. zn. 1 Pv 513/23/4403 zo dňa 08.03.2024, Okresný súd Nitra (ďalej len „súd“) prejednal trestnú vec obžalovaného A. A., narodeného XX.XX.XXXX, toho času od 09:05 hod. dňa 16.10.2023 vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra (ďalej len „obžalovaný“), stíhaného pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), e), f) Trestného zákona.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný k obžalobe uviedol, že ako celok trpí dôkaznou núdzou. Je podľa neho evidentne sugestívna a vyhotovená tak, aby prokurátor naklonil súd proti obžalovanému. Dôkazy, ktoré predložila obžaloba, sú nedostatočné v rámci preukázateľnosti skutkovej podstaty predmetného trestného činu, ktorý mu je kladený za vinu. Prokurátor podľa neho v obžalobe nijakým spôsobom nepreukázal, že sa skutok stal tak, ako je uvedené v obžalobe a ani len to, že sa vôbec stal nejaký trestný čin. Zároveň skutočnosť, že bol obžalovaný v minulosti odsúdený za nejakú trestnú činnosť, nijako nedokazuje ani nepreukazuje to, že sa mal dopustiť ďalšej trestnej činnosti. Namietal porušenie zásady „ne bis in idem re“ aj zásady „praesumptio boni viri“ zo strany obžaloby. Poukazoval na to, že ak má byť výpoveď jediného svedka alebo poškodeného jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena oprieť obžalobu, je nevyhnutné takého svedka alebo poškodeného vypočuť až po vznesení obvinenia kontradiktórnym spôsobom. Namietal, že nebolo dodržané právo obvineného na kontradiktórny postup, keď výsluch poškodenej bol vykonaný bez prítomnosti obhajcu. K tomu poukázal na judikát R 30/2010 a tiež rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Tdo/6/2021 zo dňa 04.07.2022.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je nevinný. Nestalo sa to tak, ako je uvedené v obžalobe, nebola naplnená skutková podstata trestného činu uvedená v obžalobe. Uviedol, že matke nadával, čo ho veľmi mrzí, ale určite sa jej nevyhrážal, nečastoval ju. Potvrdil hádky aj po prepustení z výkonu trestu, aj v medziobdobí, aj dňa 08.10.2023, ale popieral vyhrážky. Uviedol, že dňa 08.10.2023 matku neudrel, nesotil, len naznačil pohyb rukou - uhní, pri prechode medzi kuchyňou a obývačkou. Nesotil matku v ten deň, ani nespadol na posteľ.

Poškodená, matka obžalovaného, C. A. na hlavnom pojednávaní dňa 29.05.2024 uviedla, že sa s obžalovaným hádali – po jeho prepustení z výkonu trestu, potom asi týždeň, keď jej robili internet, že je na nich napojených veľa ľudí a odpočúvajú ich. Vybavil si prácu, išiel do Francúzska. Následne sa vrátil, tak sa hádali, že sa s ním rodina nebaví, žiadal od nej, aby to dala do poriadku. Dookola sa hádali, škaredo jej nadával, sústavne niečo vytykal. Popierala, že by sa jej vyhrážal, na to si mal dávať pozor. Ku dňu 08.10.2023 uviedla, že ho pri hádke ignorovala, obžalovaný ju chytil so slovami „s tebou sa bavím“. Keď mu povedala, aby sa jej nedotýkal, tak ju sotil do pleca, mal uviesť „kto ťa tu bije“, ona spadla na posteľ, zranenia neutrpela. Obžalovaný jej škaredo nadával „ty trubka, musíš sa ísť liečiť na psychiatriu“, potom niekto zazvonil - suseda. Mala mať vystúpenie, chystala si veci, že odíde k sestre. O udalostiach hovorila sestre, ale tá to nechcela počuť. Svedkyňa – poškodená uviedla, že vo svojich predchádzajúcich výpovediach popridávala vyhrážky, lebo sa bála, že inak by sa tým súd nezaoberal. Chcela, aby tieto škaredé nadávky, ktoré sa opakovali 2-3x to týždňa, nepokračovali, aby nebývali spolu s obžalovaným. Dodala, že sa vrátila domov na ďalší deň, nachystala obžalovanému jesť, oprala mu veci. Bola doma za tie dni, kým ho vzali do väzby, asi 3 krát.

Súd postupom podľa § 264 odsek 1 Trestného poriadku na návrh prokurátora čítal výpoveď svedka z prípravného konania zo dňa 17.10.2023, z č.l. 25-47, k rozporom vo výpovedi o udalostiach zo dňa 08.10.2023 na č.l. 35, č.l. 36 – 10 riadkov odspodu.

V prípravnom konaní svedkyňa – poškodená C. A. vypovedala, že sa dňa 08.10.2023 ráno chystala na vystúpenie do Lužianok, obžalovaný si chystal kávu včasnejšie než zvyčajne a vadilo mu, že sa tam ona motá. Začali sa opäť hádať kvôli wi-fi. Vravela mu, že sa tým veciam nerozumie. Obžalovaný jej uviedol: „ticho buď, už som ti dva dni dal na to, aby si to dala do poriadku, lebo ťa dopichám.“ Mal jej nadávať: „suka vyjebaná, špina, ty nakazená, ty si neni moja matka,..“ Bol v amoku, svedkyňa bola ticho, otočila sa od kresla k odchodu, obžalovaný ju mal udrieť päťou, udril ju do chrbta rukou. Poškodená sa postavila a začala kričať, že ju opäť začína biť ako v minulosti. Napľul na ňu, v tom ju sotil, letela okolo kresla a stolíka v obývačke až po posteľ na zem, kde spadla. Odkedy sa vrátil z väzenia, počúvala od neho, že jej črevá porozhadzuje po kuchyni, dopichá ju, rozdrví lebku, zabije ju, od prvého dňa čo sa vrátil z väzenia. Vtedy, keď ju udril, vzala a nachystala si veci. Následne zvonil telefón – suseda ju zavolala na kávu, tam sa u nej zložila, povedala jej, čo sa stalo, aj si tam poplakala, celá sa triasla, aj sa tam dala do poriadku, vypila kávu. Potom sa vrátila do bytu, vzala si do tašky nutné veci, tie potom zanesla k sestre a tak išla na vystúpenie do F.. Uviedla, že pociťovala strašný strach, zimomriavky idú z jeho slov.

Na hlavnom pojednávaní k rozporom vo výpovedi, oproti výpovedi v prípravnom konaní, uviedla, že je pravda, že ju drgol do pleca, aj sotil, ale nevyhrážal sa jej, že ju dopichá, lebka a črevá,.. Na to si mal obžalovaný po minulom výkone trestu dávať pozor. Tie vyhrážky popridávala z toho, ako bol v minulosti odsúdený. Dňa 08.10.2023 nepociťovala obavu, že by ju zabil, ani sa jej obžalovaný nemal vyhrážať. Popierala nebezpečné vyhrážanie zo strany obžalovaného, s tvrdením, že to popridávala, aby sa ich spormi polícia aj súd zaoberal, lebo chcela, aby nebývali spolu, aby sa to riešilo.

Svedkyňa G. H.- sestra poškodenej C. A. a teta obžalovaného, na hlavnom pojednávaní uviedla, že v období po prepustení obžalovaného z výkonu trestu odňatia slobody sa s obžalovaným nestretávali, nechodila k sestre domov, chodila sestra k nej. K udalostiam zo dňa 08.10.2023 uviedla, že sestra – poškodená prišla po vystúpení z F. k nej, pre pokoj v dome radšej zostala u nich. Poškodená došla k nej vždy rozklepaná, reči od syna a nadávky nerobia dobre žiadnej mame. Keď bola poškodená u nej, nemala sa čoho báť. Svedkyňa k vyhrážkam obžalovaného na poškodenú uviedla, že poškodenej obžalovaný vytykal, že za všetko môže ona, aj za vzťahy v dome, že ho všade ohovára a aj za dievčatá, že ich odháňa od neho. V deň 08.10.2023 mal obžalovaný poškodenej uviesť len bežné nadávky.

Súd postupom podľa § 264 odsek 1 Trestného poriadku na návrh prokurátora čítal výpoveď svedka z prípravného konania zo dňa 17.10.2023, z č.l. 51-56 k rozporom vo výpovedi o udalostiach zo dňa 08.10.2023 na č.l. 55-56.

V prípravnom konaní svedkyňa uviedla, čo jej poškodená – C. A. o udalostiach s obžalovaným hovorila – poškodená mala o udalosti zo dňa 08.10.2023 uviesť, že ju obžalovaný sotil, na ruke mal boxer, pľul po poškodenej, sotil ju na posteľ, vulgárne jej nadávať a vyhrážať sa. Vypovedala, že sestra - poškodená prišla k nim okolo obeda vystrašená, rozprávala, čo sa stalo. Uviedla, že sestra nechce od toho incidentu nikam chodiť sama, lebo sa bojí a má strach. Dodala, že obžalovaný sa dlhodobo poškodenej vyhráža zabitím, používa sadistické výrazy, sestra uviedla, že sa jej vyhráža, ako jej rozpára brucho, bude naťahovať črevá, podreže jej šľachy na päťach. Poškodená z neho má reálny strach.

Na hlavnom pojednávaní k rozporom svedkyňa uviedla, že je to pravda, čo vtedy vypovedala, na čo sa jej pýtali, to odpovedala. Dňa 08.10.2023 bola poškodená nahnevaná, roztrasená, rozklepaná keď prišla k nim. Následne uvádzala, že výpoveď v prípravnom konaní bola globálna a netykala sa len udalostí z 08.10.2023.

Svedkyňa D. H. na hlavnom pojednávaní uviedla, že keď prišiel obžalovaný z väzenia, svedkom jeho výstupov. Po takých incidentoch došla poškodená C. A. k nej vždy roztrasená.

Znalkyňa A. I. I., znalkyňa z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých na hlavnom pojednávaní predniesla závery znaleckého posudku č. 6/2023, podľa ktorých sa intelekt poškodenej C. A. nachádza v pásme vysokého nadpriemeru, osobnosť je v involúcii, normopsychicky štruktúrovaná, premorbídne diferencovaná a integrovaná, extrovertovaná, s prevahou aktívnych postojov, s prítomnými mechanizmami pre regulovanie emócií a správania, má osvojenú morálne hodnoty a normy, možné epizodické poruchy prispôsobivosti v afektívne napätých situáciách. Duševná vyspelosť je v norme, neboli u nej zistené známky duševného ochorenia. Pre hodnotenie všeobecnej vierohodnosti má primerané mentálne predpoklady. V myšlienkových a pamäťových procesoch neboli zistené tendencie ku konfabulovaniu. Z psychologického hľadiska by teda mala byť schopná správne vnímať prežité udalosti, zapamätať si ich a správne ich reprodukovať. Neboli u nej zistené sklony ku konfabulácii ani k zvýšenej sugestibilite (ovplyvniteľnosti), nepreukázal sa ani sklon k skresľovaniu prežitých udalostí. Špecifická vierohodnosť je hodnotená ako zachovaná, keďže o skutku vypovedala približne identicky a autenticky, spontánne, bez prítomnosti znakov naučenej výpovede, nedochádza k zásadnej zmene výpovede v čase. Reprodukovala vzájomné dialógy, niekedy demonštruje niektoré aspekty útoku, je teda pravdepodobné, že predmetné skutočnosti prežila a bola ich účastníčkou. Prítomné niektoré znaky v ROR (naznačené niektoré známky syndrómu skrývania) môžu byť projekciou konfliktovosti prostredia, v ktorom poškodená žije, a svedčiť pre zážitky, traumy nedostatočne spracovanej, z prežitých udalostí. Aj na základe zastúpenia 8 kritérií v rámci metódy CBCA znalkyňa konštatovala, že výpoveď poškodenej nesie pozitívne znaky vierohodnosti.

K zmene výpovede svedkyne poškodenej na hlavnom pojednávaní dňa 24.05.2024, ktorá bola znalkyni prečítaná pri jej výsluchu na hlavnom pojednávaní dňa 21.06.2024, znalkyňa uviedla, že pokiaľ ide všeobecnú vierohodnosť, diskrepancie sa u poškodenej zásadným spôsobom nemenia, keďže pri všeobecnej vierohodnosti ide o zohľadňovanie schopnosti vierohodne vypovedať vo všeobecnosti, berú sa do úvahy parametre ako vnímanie, intelekt, pamäť, a osobnostná výbava, ktoré sa od času realizovaného vyšetrenia s najväčšou pravdepodobnosťou významne nezmenili. Pri zohľadnení špecifickej vierohodnosti by potom šlo o uvedenie nie jednej miernej diskrepancie, ako to uvádza na strane 30 znaleckého posudku, ale o viaceré významnejšie, ktoré by do určitej miery menili popisovanie interakcie alebo aj niektorých okolností spolužitia so synom. To znamená, že by šlo o výraznejšiu bagatelizáciu synových (obžalovaného) prejavov voči poškodenej, dalo by sa uvažovať o motíve v zmysle ospravedlňovania jeho správania. Pri hodnotení špecifickej vierohodnosti sa ale okrem samotných výpovedí zohľadňujú aj výsledky psychodiagnostických metódik, v ktorých neboli preukázané žiadne premenné svedčiace pre jej zníženie vierohodnosti, ďalej boli preukázané určité agresívne obsahy a šokové fenomény ROR, ktoré môžu svedčiť pre zážitky, traumy nedostatočnej spracovanej z prežitých udalostí a naznačovať, že poškodená žila v konfliktnom prostredí. Rovnako sa zohľadňuje aj metóda CBCA, v ktorej bolo zastúpených 8 kritérií a už 6-7 kritérií znamená vierohodnosť výpovede, čiže ani na základe tejto metódy nemožno tú vierohodnosť považovať za významne zníženú. Teda celkovo pri zhodnotení špecifikácií vierohodnosti ide o zohľadnenie všetkých týchto daných premenných. Ani na základe diskrepancií nemožno povedať, že by tá vierohodnosť bola úplne znížená alebo nevyhovujúca, mohlo by ísť maximálne o mierne zníženie vzhľadom k suspektným alebo naznačeným prejavom bagatelizácie, ako už uviedla.

Skutkový stav zistený vo výroku rozsudku bol preukázaný aj z prečítaných listinných dôkazov postupom podľa § 269 Trestného poriadku.

Zo znaleckého posudku znalca A. E. H. č. 83/2023, znalkyne o odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria a A. A. E. č. 12/2023, znalkyne z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia vyplynulo, že obžalovaný je závislý od stimulancií (kokaínu a metamfetamínu) a kanabinoidov, pričom od kanabinoidov proklamuje viacročnú abstinenciu. Závislosť od metamfetamínu je aktívna, jedná sa

o chronické štádium. Závislosť od alkoholu u obžalovaného zistená nebola. Ide o chorobný sklon k užívaniu psychoaktívnych látok. Znalkyňa A. H. nenavrhuje nariadiť obžalovanému protitoxikomanické liečenie, nakoľko takéto už absolvoval aj ambulantnou aj ústavnou formou a nesplnilo svoj účel, keďže u neho absentuje motivácia k abstinencii. V čase skutku netrpel žiadnou duševnou chorobou ani poruchou, ktorá by mu bránila rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť. Svoje konanie vedel a mohol ovládať, správne vnímať, aj si uvedomovať následky svojho konania. Ani diagnostikovaná závislosť od psychoaktívnych látok nemala forenzne významný vplyv na tieto schopnosti.

Zo psychologického posudku bolo zistené, že obžalovaný je osoba závislá, málo samostatná, egocentrická, s nižšou mierou sebazpoznania a sebareflexie. V bežných nenáročných situáciách dokáže fungovať normálne, avšak pri emočne náročných alebo záťažových situáciách racionálna kontrola zlyháva a do popredia sa dostávajú emócie, ktoré determinujú správanie nevhodným smerom, možní kanalizácia napätia aj verbálnou agresiou. Frustračná tolerancia nižšia. Pri riešení problémov nižšia schopnosť introspekcie, snaha uvádzať seba v lepšom svetle, nepriznať svoj podiel viny. Všeobecná vierohodnosť mierne znížená.

K osobným pomerom obžalovaného súd z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov zistil, že obžalovaný doposiaľ nebol riešený priestupkovo ani v správnom konaní.

Z odpisu z registra trestov vyplynulo, že obžalovaný bol doposiaľ 5 krát súdne trestaný, v dvoch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. (Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/1/2019 zo dňa 14.01.2019 bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 Trestného zákona a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody 8 mesiacov na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, skúšobná doba plynie do 07.12.2024; rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/42/2019 právoplatným dňa 01.08.2019 bol uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a) odsek 3 Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 6 mesiacov a ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantné, trest vykonaný 07.06.2023, ochranné opatrenie vykonané 27.06.2020; trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/89/2019 bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona a vzhľadom na odsúdenie Okresným súdom Nitra vo veci sp. zn. 4T/42/2019 bolo v tomto prípade upustené od uloženia súhrnného trestu).

Súd oboznámil aj spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/1/2019, z neho podstatný obsah, z ktorého vyplýva, že obžalovaný bol trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/1/2019 zo dňa 14.01.2019 uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 Trestného zákona a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody 8 mesiacov na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, skúšobná doba plynie do 07.12.2024.

Po vykonanom dokazovaní súd zhodnotil dôkazy týkajúce sa skutku, nezávisle podľa vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom zvážení všetkých okolností jednotlivito aj v ich súhrne, nezávisle od toho, či tento obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Súd mal z vykonaného dokazovania jednoznačne preukázané, že skutok sa stal tak, ako je uvedený v skutkovej vete tohto rozsudku. Vykonané dôkazy zároveň preukázali, že skutok spáchal obžalovaný, a tento svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty nebezpečného vyhrážania, pretože obžalovaný sa poškodenej - svojej matke, ktorá je ťažko zdravotne postihnutou osobou, približne od dňa 09.06.2023, po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dňa 07.06.2023, vyhrážal smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom, že je „špina, suka, kurva, piča“, že ju dopichá a podobne, a takto konal sporadicky až do dňa 08.10.2023, kedy v čase okolo 09:00 hod. v byte poškodenej, na adrese B. - E., D. XXX/XX, jej opäť vulgárne nadával, že je „suka, piča“, potom sa jej začal vyhrážať slovami „zabijem ťa a črevá ti porozhadzujem po kuchyni, lebku ti rozdrvím, sánku ti roztrhnem, zničím ťa, dám ťa na psychiatriu“, a medzitým ako jej nadával a vyhrážal sa, udrel poškodenú do pleca, do chrbta a sotil ju, následkom čoho spadla na posteľ, pričom neutrpela žiadne zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrovanie, čím svojím konaním vzbudil u poškodenej dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, následkom čoho poškodená ušla dňa 8.10.2023 zo svojho bytu preč k susede a potom k svojej sestre, nakoľko sa bála o svoj život, a to že svoje vyhrážky obžalovaný splní.

Súd konanie obžalovaného vyhodnotil z hľadiska zavinenia ako konanie v priamom úmysle podľa § 15 písmeno a) Trestného zákona, pretože obžalovaný jednoznačne a celkom nepochybne vedel, že jeho konanie je protiprávne a spôsobuje svojim konaním následok uvedený v predmetnej skutkovej podstate. Objektom prečinu nebezpečného vyhrážania sú samotné medziľudské vzťahy medzi jednotlivými osobami, ako aj samotné neodňateľné právo každého, aby nebol predmetom vyhrážok.

Obžalovaný je z protiprávneho konania usvedčovaný svedeckou výpoveďou poškodenej - matky C. A., ktorá okrem iného vypovedala, že sa jej obžalovaný dňa 08.10.2023 opäť vulgárne nadával: „ticho buď, už som ti dva dni dal na to, aby si to dala do poriadku, lebo ťa dopichám“, napľul na ňu, v tom ju sotil, letela okolo kresla a stolíka v obývačke až po posteľ na zem, kde spadla. A aj predtým, od prepustenia z výkonu trestu v mesiaci jún 2023 (07.06.2023) sa jej obžalovaný vyhrážal, že jej črevá porozhadzuje po kuchyni, dopichá ju, rozdrví lebku. Poškodená C. A. – matka obžalovaného menila postoj ku skutku obžalovaného, menila svoje výpovede, na hlavnom pojednávaní vinu obžalovaného preniesla na seba skrz krivého obvinenia. Výpoveď poškodenej ku skutku, tak, ako ju uviedla v prípravnom konaní dňa 17.10.2023, a bola oboznámená v rámci odstraňovania rozporov vo výpovedi poškodenej, je potvrdená výpoveďou svedkyne G. H..

Svedkyňa G. H. nebola priamo svedkom vyhrážok obžalovaného voči poškodenej, ale predovšetkým v prípravnom konaní vo svojej výpovedi zo dňa 17.10.2023, ktorú súd v časti ku skutku zo dňa 08.10.2023 oboznámil v rámci odstraňovania rozporov vo výpovedi svedkyne, podrobne popísala slová poškodenej – C. A. po tom, čo prišla k nim domov dňa 08.10.2023. Súd túto výpoveď svedkyne G. H. považoval za konzistentnú, svedkyňa svoju výpoveď po oboznámení sa s ňou a prečítaní podpísala.

Slová svedkyne G. H. sa zhodovali so slovami poškodenej C. A. z výpovede z prípravného konania zo dňa 17.10.2023, ktoré uviedla poškodená pri svojom výsluchu.

Svedkyňa G. H. zhodne so svedkyňou D. H. potvrdili, že poškodená C. A. pociťovala z obžalovaného strach, bola rozhodená a rozklepaná, opakovane im o vyhrážkach hovorila to, čo aj sama uviedla pri svojom výsluchu v prípravnom konaní dňa 17.10.2023, plakala, bola vystrašená, po konflikte s obžalovaným ušla z bytu k sestre.

Súd vyhodnotil práve výpoveď svedkyne – poškodenej C. A. z prípravného konania, zo dňa 17.10.2023, za smerodajnú, na rozdiel od ďalšej výpovede poškodenej, keďže túto výpoveď učinila bezprostredne po spáchaní skutku obžalovaným, kde podrobne vypovedala a popísala priebeh skutku, ako i všetko, čo mu predchádzalo, vrátane vyhrážok zabitím a aj fyzického násillia spočívajúceho v sotení poškodenej do postele. Neskoršiu výpoveď poškodenej súd vyhodnotil ako vykonanú v snahe napomôcť obžalovanému, ktorý bol medzičasom vzatý do väzby za tento skutok.

Uvedenú tendenciu bagatelizovania konania obžalovaného u poškodenej C. A. potvrdilo aj znalecké dokazovanie. Znalkyňa A. I. konštatovala, že poškodená nemá sklon ku konfabulácii, ani k zvýšenej sugestibilitate (ovplyvniteľnosti), nepreukázal sa u poškodenej ani sklon k skresľovaniu prežitých udalostí. Špecifická vierohodnosť poškodenej bola hodnotená ako zachovaná, keďže o skutku vypovedala približne identicky a autenticky, spontánne, bez prítomnosti znakov naučenej výpovede, nedochádzalo k zásadnej zmene výpovede v čase. Pri hodnotení špecifickej vierohodnosti znalkyňa okrem samotných výpovedí zohľadňovala aj výsledky psychodiagnostických metódik, v ktorých neboli preukázané žiadne premenné svedčiacie pre jej zníženie vierohodnosti, boli preukázané určité agresívne obsahy a šokové fenomény ROR, ktoré môžu svedčiť pre zážitky, traumy nedostatočnej spracovanej z prežitých udalostí a naznačovať, že poškodená C. A. žila v konfliktnom prostredí. Uvedenému konštatovaniu znalkyne tiež svedčí snaha poškodenej o eliminovanie konfliktného prostredia, keď sama uvádzala, že sa obžalovanému vyhýbala v kuchyni pri chystaní raňajok, aby mu nezavadzala, predchádzala prípadným konfliktom ústupkami, mlčaním, odchodom od obžalovaného preč, z domácnosti a pod.

Bagatelizáciu konania obžalovaného zo strany jeho matky - poškodenej možno charakterizovať jej rodičovským prístupom, vedeným prirodzenou snahou matky minimalizovať ujmu obžalovaného v trestnom konaní.

Pokiaľ ide o obhajobu obžalovaného, súd dospel k záveru, že táto bola účelová, a nie je spôsobilá zbaviť ho trestnej zodpovednosti. Navyše bola vyvrátená výpoveďami svedkýň i znaleckým dokazovaním. Súbor priamych i nepriamych dôkazov vytvára ucelený celok a preukazuje vinu obžalovaného. Súd sa nestotožnil s obranou obžalovaného, že sa matke nevyhrážal, pretože o tom nepredložil žiadny dôkaz, ani žiadny taký dôkaz na hlavnom pojednávaní produkovaný nebol.

Pri úvahách o druhu trestu a jeho výmere postupoval súd v zmysle ustanovení § 34 odsek 1 až odsek 4, odsek 6 Trestného zákona, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestných činov, ich následok,

zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu obžalovaného a možnosť jeho nápravy.

Medzi základné pravidlá dôležité pri ukladaní trestu v prvom rade patrí ustanovenie § 34 odsek 1 Trestného zákona, zakotvujúce účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých členov spoločnosti, robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou (retribúcia). V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické. Osobu páchatela treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach. V rámci hodnotenia osoby páchatela nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Zásada proporcionálnosti trestu znamená, že trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu. Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy.

Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Možnosť nápravy páchatela konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatela na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatela má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činu (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného vyplýva, že ten je slobodný, bezdetný, je opakovane súdne trestaný, závislý na návykových látkach, bez stabilného zamestnania, žijúci s poškodenou – matkou v jednej domácnosti po tom, čo vykonal trest odňatia slobody pre násilný trestný čin.

Z poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 Trestného zákona súd u obžalovaného nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Z priťažujúcich okolností súd u obžalovaného zistil okolnosť uvedenú v § 37 písmeno m) Trestného zákona, pretože obžalovaný už bol v minulosti za trestný čin odsúdený. (Tu vzal súd do úvahy, že trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/1/2019 zo dňa 14.01.2019 bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 Trestného zákona a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody 8 mesiacov na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, skúšobná doba plynie do 07.12.2024; rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/42/2019 právoplatným dňa 01.08.2019 bol uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a) odsek 3 Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 6 mesiacov a ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantné, trest vykonaný 07.06.2023, ochranné opatrenie vykonané 27.06.2020; trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/89/2019 bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona a vzhľadom na odsúdenie Okresným súdom Nitra vo veci sp. zn. 4T/42/2019 bolo v tomto prípade upustené od uloženia súhrnného trestu.)

Základná trestná sadzba trestu odňatia slobody bola daná ustanovením § 360 odsek 2 Trestného zákona vo výmere 6 mesiacov až 3 roky. S prihliadnutím na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností (0:1) voči priťažujúcej okolnosti, súd postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 4 Trestného zákona zvýšil dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu a ukladal tak trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov – 36 mesiacov, nepodmienečný, a to vzhľadom na plynutie skúšobnej doby podmieneného odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/1/2019 .

Súd rozhodol o uložení trestu odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, keďže obžalovaný bol v minulosti päťkrát súdne trestaný, bol právoplatne odsúdený za násilnú trestnú činnosť voči poškodenej - svojej matke, pričom v prejednávacom prípade sa skutku dopustil dva dni po vykonaní uvedeného trestu, odo dňa 09.06.2023, a to voči tej istej poškodenej - svojej matke. Napriek tomu, že mal obžalovaný v konaní 4T/42/2019 uložené aj protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, podľa vlastného vyjadrenia pokračuje v užívaní omamných a psychotropných látok aj naďalej. Navyše znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že je závislý od kokaínu, metamfetamínu a kanabinoïdov, pričom závislosť od metamfetamínu je aktívna a motivácia k liečeniu u obžalovaného absentuje. Túto výmeru považoval súd za dostatočnú na dosiahnutie účelu trestu z hľadiska represie, individuálnej aj generálnej prevencie.

Na výkon uloženého trestu zaradil súd obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, použijúc pri tom ustanovenie § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, pretože obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním týchto trestných činov vo výkone trestu odňatia slobody, naposledy s poukazom na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/42/2019 zo dňa 01.08.2019.

Poškodená si náhradu škody v tomto konaní neuplatňovala, preto súd o nej ani nerozhodoval.

Poučenie:

37T/21/2024

2

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy. Právo podať odvolanie nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.